

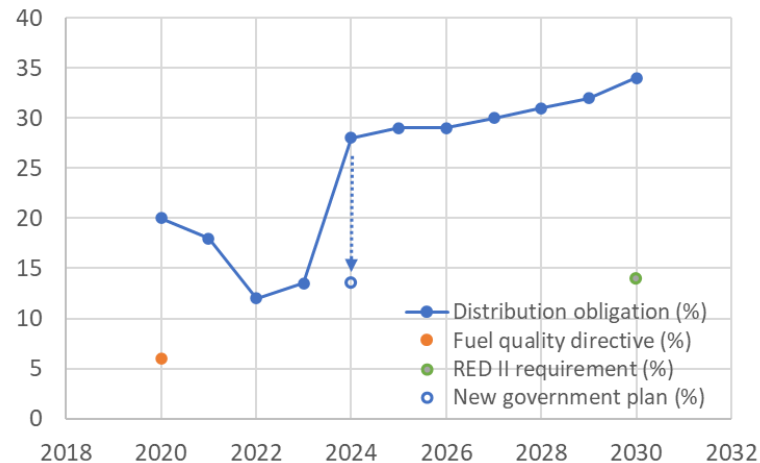
Eduskunnan talousvaliokunta

HE 53/2023 vp Hallituksen esitys
eduskunnalle laiksi uusiutuvien
polttoaineiden käytön
edistämisestä liikenteessä annetun
lain 5 §:n muuttamisesta

Mikko Pihlatie, 8.11.2023

Liikenteen ilmastopolitiikan yleiskuva

- Liikenteen päästövähennysten pää-instrumentti nykyisin jakeluvelvoite
- Jakeluvelvoitteen alennus 2021 – 2024 johtaa 3–4 Mt CO₂-ekv päästölisäyksiin
- Liikennesektorin tilanne on erittäin haastava
- Liikenteen päästövähennystavoitteita ei todennäköisesti saavuteta ilman lisätoimia
- EU-regulaatio erityisesti autojen ja raskaan kaluston päästöraajat auttaa paljon mutta ei yksin riitä
- Suositus: valmisteverojen kokonaisarviointi, fossiilisen CO₂ voimakkaampi hinnoittelu polttoaineen hintaan

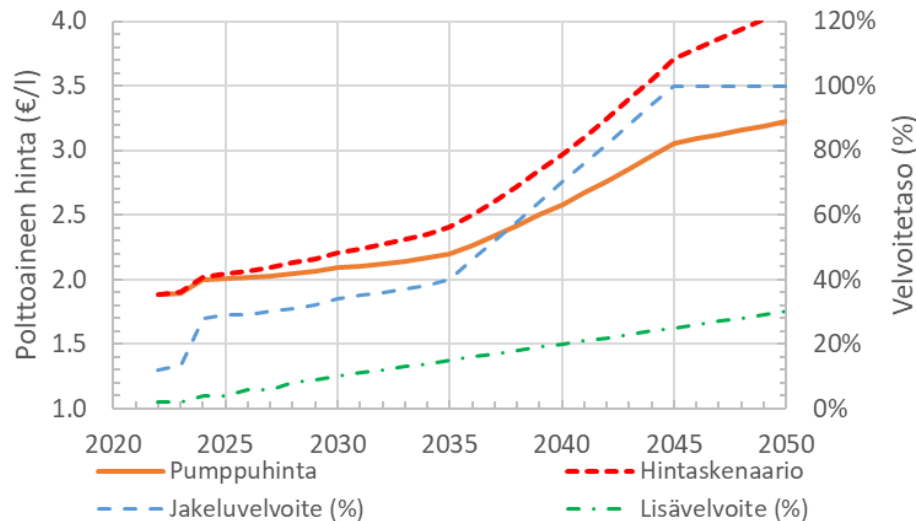

Liikenteen talouspolitiikan tilannekuva

- Polttoaineiden hinnat ~30 % korkeammat kuin 2019-2021 keskiarvo
- Jakeluvetoituksen lasku alentaa polttoaineen hintaa noin 7-9 %
- Fossiilisen polttoaineen kulutus kasvaa yli 20 %
 - Valmisteverotuotto kasvaa, mutta sen ehdotetulla alennuksella palautetaan tämä verokertymä kuitenkin kuluttajille
- Lisävelvoitteen laskulla vain pieni vaikutus hintaan mutta pienentää kehittyneiden jakeiden kysyntää
 - Suomessa potentiaalia tuottaa lisävelvoitteen jakeita
- Jos taakanjakosektori ylittää päästötavoitteet, joudutaan päästöoikeuksia lopulta ostamaan
- Sähköistyksen ja muiden vaihtoehtojen toimenpiteet vaatimattomia

Pitääkö Suomi kiinni ilmastotavoitteistaan?

- Hallituksen esitys ja liikenteen ilmastopoliittika ristiriidassa
- Kaikki keinot ja vaihtoehdot tarvitaan käyttöön!
- Raakaöljyn, bio- ja kehittyneiden jakeiden maailmanmarkkinahintoihin ei voida vaikuttaa
- Jakeluvelvoitteen nousu nostaa polttoaineen hintaa
 - Tärkeä kysyntäjoustomekanismi, vaikuttaa suoritemääriin
 - Polttoaineen hinta muodostaa ajurin vaihtoehdoille
- Jakeluvelvoitteelle tarvitaan täydentäviä vaihtoehtoja

Perus: HVO ja kehittyneet jakeet +1 % / v

Skenaario (----)

- Raakaöljy +1 % / v
- HVO ja kehittyneet jakeet +2 % / v

VTT:n päähuomiot ja suositukset

- Suomen kannattaa siirtyä jarruttavasta taktiikasta vihreän siirtymän kärkeen
- Jakeluvetoiseen rinnalle nollapäästöstrategia, lisää vauhtia sähköistykseen
- Halpa kotimainen sähkö ja vety sekä digitaalisuus kilpailutekijöiksi!
- Vaihtoehtoisten käyttövoimien infrastruktuurin rakentuminen oleellista
- Raskaan kaluston sähköistyksen strategia puuttuu kokonaan
 - Infratuki pitää priorisoida jatkossa raskaalle liikenteelle
 - Tarvitaan tukea yksityisen ja puoli-yksityisen raskaan kaluston lataamiseen
- Kunnat ja kaupungit tarvitaan paremmin mukaan vaihtoehtoisen infrastruktuurin osalta: maankäytön suunnittelu, kaavoitus ja luvat
- Liikenteen ja energian sektori-integraatio ja laajamittaisen sähköistyksen tarpeet sähköverkon osalta huomioitava

bey⁰nd

the obvious

Mikko Pihlatie
Mikko.pihlatie@vtt.fi
+358 400 430395

@VTTFinland

www.vtt.fi